

Problemi i posledice ugovorenih brakova u Crnoj Gori

Statistički podaci govore da po mnogim parametrima kvaliteta života, Romkinje i Egipćanke su na dnu društvene ljestvice i da su po broju nepismenih, nezaposlenih i društveno isključenih osoba na prvom mjestu.

Takav položaj, uključujući i siromaštvo sa kojim se suočavaju, otvara prostor za različite negativne pojave.

85,2% Romkinja i Egipcanki bi promijenilo bračne običaje, dok je kod muškaraca taj procenat 70,1%. Kao glavni razlog nasilja ispitanice su identifikovale tradiciju u 32,4%

godine sa kojima romkinje ulaze u brak I manje nego što je to prosjek od 16 godina.,.

Pokazatelji lošeg položaja Romkinja i Egipćanki:

Romkinje i Egipćanke stiču manje obrazovanja, provode manje godina u skoli i manje su pismene u odnosu na pripadnike vecinske populacije kao i od muškaraca Roma i Egipcana. Ono što je primjetno sa aspekta obrazovanja je da mali broj žena ima završenu osnovnu školu, tj da 75,6% ima nezavršenu osnovnu školu, dok je sa druge strane taj procenat kod muškaraca 50,9%. –(istrzivanje koje sproveo CRI 2014 I TRNUTNA JE ANALIZA PODATAKA U PROCEDURI)

One su takođe u manjem broju zaposlene i finansijski zavise od muškaraca - 95,4% je nezaposleno dok je taj procenat kod muškaraca znatno manji 58,1% je nezaposleno

Udaja maloljetnih djevojčica i ugovoreni brakovi u romskoj i egipcanskoj manjini su još uvijek dio svakodnevnice. Predstavljaju jedan od najdrasticnijih oblika krsenja ljudskih prava.

Žena se u mnogim slučajevima tretira kao objekat kojim se manipuliše. Naime običajni zakoni koji postoje u okviru romske zajednice a tiču se braka su na strani muškaraca – jedan od takvih primjera je i običaj prema kojem mladoženjina porodica za mladu mora da izdvoji izvjesnu svotu novca prilikom ženidbe člana svoje porodice, sa druge strane nepisano je pravilo da ukoliko mlada želi da izđe iz braka njena porodica mora da vrati novac koji je prethodno dobila za nju, a ta svota se može na zahtjev mladoženjine porodice duplirati. Da nije u pitanju simboličan gest već običaj kome se pridaje veliki značaj, i kome se pristupa jako ozbiljno, govori podatak da se u prosjeku za mladu izdvaja oko 2000 eura, međutim te vrijednosti se kreću i do 15000 eura – kako je odgovorio jedan od ispitanika

Rani brakovi uništavaju sveukupni napredak i razvoj, zdravlje i obrazovanje mlađih djevojaka. Na rane brakove treba gledati i kao na vid eksploatacije djece.

Posledice :

Usled jakog patrijarhata i privrženosti negativnim aspektima tradicije koji vladaju unutar romske zajednice ženska i dječja prava višestruko su ugrožena.

roditelji žensku djecu ispisuju iz redovnog osnovnog obrazovanja, obično u četvrtom i petom razredu, kako bi ih pripremili za ugovoreni dječiji brak, dok muška djeca imaju obavezu da doprinesu kućnom budžetu.

Žene romkinje i Egipcanke su ekstermno siromasne i iskljucene iz svi drustvenih ...

Njihovo reproduktivno zdravlje se ugrozava jer prerano postaju majke

Teško je zamisliti da bi se jedna romkinja mogla integrisati unutar društva ukoliko nema podršku porodice i zajednice, jer zajednica često zna da bude rigorozna prema pojedincima koji prekše određene tradicionalne norme. Sam brak za mnoge romkinje i egipćanke predstavlja neku vrstu stege jer se unutar njega često osjećaju kao bića koja ne kontrolišu svoju sudbinu, i iz kojih je teško izaći a ne dobiti osudu.

Uz pomoc NVO Centra za romske inicijative i nadležnih institucija: Centra bezbjednosti Niksica, Berana, Ulcinja i Podgorice i Centara za socijalni rad Niksic,Berana,Ulcinj i Podgorica- registrovano i procisuirano u Crnoj Gori 17 maloletnickih brakova.

Jedan od postojećih problema je prijavljivanje ovih brakova jer romska i egipcanska zajednica prepoznaje koje su sankcije djecijih brakova

Neke Romkinje i egipcanke podupiru djecije brakove jer snatruju da je to najbolji nacin sacuvati nevinost.